

Қазақстан Республикасының азаматтық авиациясындағы өрт қауіпсіздігі қағидаларын бекіту туралы

Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрінің м.а. 2015 жылғы 26 наурыздағы № 324 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2015 жылы 29 қазанда № 12217 болып тіркелді.

"Қазақстан Республикасының әуе кеңістігін пайдалану және авиация қызметі туралы" 2010 жылғы 15 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 14-бабы 1-тармағының 41-48) тармақшасына сәйкес **БҰЙЫРАМЫН:**

1. Қоса беріліп отырған Қазақстан Республикасының азаматтық авиациясындағы өрт қауіпсіздігі қағидалары бекітілсін.

2. Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрлігінің Азаматтық авиация комитеті (Б.К. Сейдахметов):

1) осы бұйрықтың заңнамада бекітілген тәртіппен Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелуін;

2) осы бұйрық Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелгеннен кейін күнтізбелік он күннің ішінде оның көшірмелерін мерзімді баспа басылымдарында және "Әділет" ақпараттық-құқықтық жүйесіне ресми жариялауға жіберуді;

3) осы бұйрықтың Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрлігінің интернет-ресурсында және мемлекеттік органдардың интранет-порталында орналастырылуын;

4) осы бұйрық Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелгеннен кейін он жұмыс күні ішінде Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрлігінің Заң департаментіне осы бұйрықтың 2-тармағының 1), 2) және 3) тармақшаларында көзделген іс-шаралардың орындалуы туралы мәліметтерді ұсынуды қамтамасыз етсін.

3. Осы бұйрықтың орындалуын бақылауды өзіме қалдырамын.

4. Осы бұйрық алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

Қазақстан Республикасының

Инвестициялар және даму

министрінің міндетін атқарушы

Ж. Қасымбек

"КЕЛІСІЛДІ"

Қазақстан Республикасының

Ішкі істер министрі

Қ.Н.Қасымов _____

2015 жылғы 28 қыркүйек

Қазақстан Республикасы
Инвестициялар және даму
министрінің міндетін атқарушының
2015 жылғы 26 наурыздағы
№ 324 бұйрығымен
бекітілген

Қазақстан Республикасының азаматтық авиациясындағы өрт қауіпсіздігі қағидалары

1. Жалпы ережелер

1. Осы Қазақстан Республикасының азаматтық авиациясындағы өрт қауіпсіздігі қағидалары (бұдан әрі - Қағидалар) "Қазақстан Республикасының әуе кеңістігін пайдалану және авиация қызметі туралы" 2010 жылғы 15 шілдедегі Қазақстан Республикасының Заңының 14-бабының 1-тармағының 41-48) тармақшасына және "Азаматтық қорғау туралы" 2014 жылғы 11 сәуірдегі Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес әзірленген және Қазақстан Республикасының азаматтық авиациясындағы өрт қауіпсіздігінің тәртібін белгілейді.

2. Қазақстан Республикасының азаматтық авиациясындағы өрт қауіпсіздігінің тәртібі мыналарды қамтиды:

- 1) қоймаларды, аэровокзалдарды (жолаушылар, жүк терминалдарын) ұстау;
- 2) өртке қарсы сумен жабдықтауды қамтамасыз ету;
- 3) әуе кемелері тұратын орындарды, технологиялық жабдықтарды және механикаландыру құралдарын ұстау;
- 4) радиотехникалық жабдықты және байланысты пайдалану базаларының объектілерін ұстау;
- 5) арнайы көлікті сақтау, жөндеу және пайдалану орындарын ұстау;
- 6) авиаотынмен қамтамасыз ету объектілерін ұстау және өртке қарсы қамтамасыз ету;
- 7) бастапқы өрт сөндіру құралдарымен қамтамасыз ету.

3. Азаматтық авиация ұйымының басшысы азаматтық авиация ұйымында өрт қауіпсіздігін қамтамасыз ететін тұлғаларды тағайындайды.

4. Әуе кемелерінде және әуеайлақ объектілерінде өрттен құтқару жұмыстарын орындау үшін азаматтық авиация ұйымының басшысы ұшуды іздестіру авариялық-құтқарумен қамтамасыз ету қызметінің (бұдан әрі - ҰІАҚҚҚ) авариялық-құтқару командаларының құрамына кіретін өрттен құтқару жасақтарын құрады.

ҰИАҚҚҚ басшысы әуежай объектілерінің өрт қауіпсіздігін қамтамасыз ететін адам болып табылады.

5. Авиаотынмен қамтамасыз ету объектілері ҰИАҚҚҚ кезекші үй-жайы және мемлекеттік өртке қарсы қызмет органдарының жергілікті бөлімшесінің тікелей телефон байланысымен жабдықталады.

6. Инженерлік-техникалық қызметкерлерді және қызметшілерді азаматтық авиация ұйымдарында өрт қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі іс-шараларды өткізуге қатысуға тарту үшін қажет болған жағдайда ұйымның бірінші басшысының шешімі бойынша өртке қарсы техникалық комиссиялар құрылады.

Өртке қарсы техникалық комиссиялар туралы ережені азаматтық авиация ұйымдары бекітеді.

Ескерту. 6-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің м.а. 07.04.2023 № 229 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

7. Азаматтық авиация ұйымдарының құрылымдық бөлімшелерінде (авиациялық-техникалық база, жанар-жағармай материалдарының және радиотехникалық жабдықты және байланысты пайдалану қызметі) цехтік (объектілік) өртке қарсы техникалық комиссиялар құрылуы мүмкін.

8. Осы Қағидалар негізінде азаматтық авиация саласындағы уәкілетті орган (бұдан әрі - уәкілетті орган) ұшу қауіпсіздігін қамтамасыз ету мақсатында азаматтық авиация объектілерінде өртке қарсы қамтамасыз ету жөніндегі нұсқаулық-әдістемелік оқулықты әзірлейді, олар мыналарда өрт қауіпсіздігін қамтамасыз етуді:

- 1) қоймаларда және аэровокзалдарда (жолаушылар, жүк терминалдарында);
- 2) әуе кемелері тұратын орындарда;
- 3) радиотехникалық жабдық және байланыс объектілерінде;
- 4) арнайы көлікті, технологиялық жабдықты және механикаландыру құралдарын сақтау, жөндеу және пайдалану орындарында;
- 5) авиаотынмен қамтамасыз ету объектілерінде;
- 6) азаматтық авиация ұйымдарының объектілерін өртке қарсы сумен жабдықтау бөлігінде;
- 7) азаматтық авиация ұйымы персоналын оқыту, нұсқау беру және жұмысқа рұқсат беру бөлігінде;
- 8) азаматтық авиация әуеайлақтарының (тікұшақ айлақтарының) аумағындағы әуе кемелерінің;
- 9) авиациялық техниканың және объектілердің;
- 10) өрт қауіпсіздігін қамтамасыз ету бөлігіндегі өзге де мәселелерді реттейді.

9. Азаматтық авиация ұйымдары осы Қағидалардың және уәкілетті орган бекітетін нұсқаулықтар негізінде жалпы ұйым үшін және әрбір жеке объект үшін жергілікті

мемлекеттік өртке қарсы қызмет органдарымен келісілген өрт қауіпсіздігінің шаралары туралы ішкі регламенттерді бекітеді.

10. Жалпы азаматтық авиация ұйымы үшін және әрбір жеке объект үшін өрт қауіпсіздігінің шаралары туралы ішкі регламенттерде мыналар көрсетіледі:

1) аумақты, ғимаратты және үй-жайды, оның ішінде эвакуациялау пункттерін ұстауды жүзеге асыру;

2) әуе кемелеріне қызмет көрсетудің технологиялық процестерін жүргізу, жабдықты пайдалану, өрт қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі іс-шаралар;

3) жарылыс - өрт қауіпсіздігі бар, өрт қауіпсіздігі бар заттар мен материалдарды сақтауды және тасымалдауды жүзеге асыру;

4) темекі шегу, ашық от қолдану және отпен жұмыстар жүргізу орындары;

5) жанатын заттар мен материалдарды жинауды, сақтауды және жоюды, арнайы киімді ұстауды және сақтауды жүзеге асыру;

6) ауытқу өртке немесе жарылысқа алып келуі мүмкін бақылау-өлшеу аспаптарының шекті көрсеткіштері;

7) өрт кезінде объектінің қызмет көрсетуші персоналының әрекеті, оның ішінде:

мемлекеттік өртке қарсы қызмет бөлімшесін шақыру кезектілігі;

технологиялық жабдықты авариялық тоқтатуды жүзеге асыру;

желдеткішті және электр жабдығын сөндіруді жүзеге асыру;

өрт сөндіру құралдарын қолдану және өртке қарсы автоматты орнату;

адамдарды, жанатын заттарды және материалдық құндылықтарды эвакуациялауды жүзеге асыру;

азаматтық авиация ұйымының барлық үй-жайларын қарауды және өрт - жарылыс қауіпсіз жағдайына келтіруді жүзеге асыру.

Жалпы азаматтық авиация ұйымы үшін және әрбір жеке объект үшін өрт қауіпсіздігінің шаралары туралы ішкі регламенттер үш жылда бір реттен жиі емес, сондай-ақ технологиялық процесс және жұмыс жағдайы өзгерген кезде, ішкі регламенттің негізінде алынған нұсқаулық құжаттар өзгерген кезде және объектіде болған өртті, аварияны және жарылысты талдау негізінде қайта қарауға жатады.

2. Өрт қауіпсіздігінің тәртібі

1-параграф. Қоймалар, аэровокзалдар (жолаушылар, жүк терминалдарын) ұстау тәртібі

11. Аумақтар, ғимараттар, құрылыстар, ғимараттар мен құрылыстарды бөлетін өртке қарсы бөгеттер, сондай-ақ қоймалар мен аэровокзалдардың (жолаушылар және жүк терминалдарының) үй-жайлары өрт қауіпсіздігінің талаптарына және құрылыс нормаларына жауап беруі тиіс.

12. Өткелдер, кіреберістер, дәліздер, стационарлық өртке қарсы баспалдақтар, ғимараттардың шатырындағы жанбайтын қоршаулар, баспалдақ торлары, шатыр астындағы үй-жайлар дұрыс жағдайда ұсталады және ештеңемен қоршалмайды.

2-параграф. Өртке қарсы сумен жабдықтау тәртібі

13. Әуежай аумағында немесе әуежайдың периметрлік қоршауынан 1 км қашықтықта табиғи су көздері (өзендер, көлдер, тоғандар) болған жағдайда жылдың кез келген мезгілінде өрт сөндіру автомобильдерін қою және су тарту үшін кірме жолдар және пирстер салынады.

14. Өрт сөндіру резервуарлары, су қоймалары, су құбыры желілері және гидранттар, спринклерлік, дренчерлік және сорғы қондырғылары өрт шыққан немесе тұтанған жағдайда олардың жарамдылық жай-күйі мен үнемі дайындығын қамтамасыз ететін тұрақты техникалық бақылау жүзеге асырылады.

15. Жөндеу жұмыстары жүргізілген немесе өртке қарсы сумен жабдықтау желілерінің учаскелері бөлінген, сорғы станциялары істен шыққан, спринклерлік және дренчерлік қондырғылары ақаулы болған, өрт сөндіру су қоймаларынан су аққан жағдайда азаматтық авиация ұйымының өрт қауіпсіздігіне жауапты адамға хабарланады.

16. Мүмкіндік болмаған немесе өртке қарсы пайдаланылатын су құбырлары қондырғыларын экономикалық жағынан орынсыз болған жағдайда, әуежайлардың аумағында өртке қарсы су сыйымдылықтардың (су айдыны, резервуарлардың) саны кемінде екеуді құрайды.

Өртке қарсы сыйымдылықтардың санына қарамастан, әрбір ауа сыйымдылығында өрт сөндіруге арналған судың жарты мөлшері сақталады.

Өртке қарсы сумен жабдықтау көзі ретінде жерасты немесе жер үсті сулары пайдаланылады. Мұндай жағдайда жерасты суларын тарту өрт сөндіру қажеттіліктері және оны су тасушыға жеткізу үшін қажетті су мөлшерін сенімді алуға кепілдік беруі тиіс.

3-параграф. Әуе кемелері тұратын орындарды, технологиялық жабдықтарды және механикаландыру құралдарын ұстау тәртібі

17. Әуе кемелері тұратын орындар:

1) ЖЖМ қоймаларынан, отын құю тұрақтарынан кемінде 100 метр;

2) әуе кемелері ангардан 25 метр жақын емес орналасқан және байланыс құралдарымен жабдықталған ангарларды қоспағанда, өндірістік ғимараттар мен құрылыстардан кемінде 50 метр қашықтықта орналасады.

Әуе кемесі тұратын орындардың айналасындағы аумақ (радиусы кемінде 50 метр) құрғақ шөптен, қоқыстан және жанғыш материалдардан тазартылған, таза ұсталады.

Отынның қалдығын және өңделген майды ағызу үшін арнайы сыйымдылықтар, ал пайдаланылған сүрту (ескі) материалдарын жинау үшін тығыз жабылатын қақпақтары бар металл жәшіктер қойылады.

Ескерту. 17-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің м.а. 07.04.2023 № 229 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

18. Тұрақтарда әуе кемелерін орналастыруды жүзеге асыру, сондай-ақ олардың арасындағы ең аз қауіпсіз қашықтық "Азаматтық авиация әуеайлақтарының (тікұшақ айлақтарының) пайдалануға жарамдылығы нормаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрінің 2015 жылғы 31 наурыздағы № 381 бұйрығына (Нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 12303 болып тіркелген) (бұдан әрі - Әуеайлақтардың (тікұшақ айлақтарының) пайдалануға жарамдылығы нормалары) сәйкес белгіленеді.

Ескерту. 18-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің м.а. 07.04.2023 № 229 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

19. Тұрақта тұрған, оның ішінде авиациялық техникалық базаның ангарындағы және ұшақ жөндеу корпусындағы әуе кемелері үнемі жерге қосылуы тиіс.

20. Әуе кемесінің жерге қосылған құрылғыларын техникалық пайдалану Әуеайлақтардың (тікұшақ айлақтарын) пайдалануға жарамдылық нормаларына сәйкес жүзеге асырылады.

Ескерту. 20-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің м.а. 07.04.2023 № 229 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

21. Әуе кемелері тұратын орындар, оның ішінде топырақ әуеайлақтарда статикалық электрден қорғану үшін стационарлық жерге қосу құрылғыларымен жабдықталады.

22. Әуе кемелері тұратын орындарда мыналарға:

1) жабынға (жерге) отын, май, гидрокоспа және басқа да тез тұтанатын және жанатын сұйықтықтарды төгуге болмайды. Төгілген жағдайда соңғыларына дереу түрде құм себіледі және жиналады;

2) темекі шегуге арнайы бөлінген орыннан басқа жерде темекі шегуге;

3) жұмыс істеп тұрған механикаландырылған құралдар мен технологиялық жабдықтар, сондай-ақ, әуеайлақтағы электрлік қоректену көздеріне қосылған әуе кемелерін қараусыз қалдыруға;

4) өрт сөндірудің алғашқы құралдарынсыз қозғалтқышты іске қосуға немесе басқа жұмыстар атқаруға рұқсат етілмейді.

4-параграф. Радиотехникалық жабдықтар мен байланысты пайдалану базаларының объектілерін ұстау тәртібі

23. Радиотехникалық жабдықтар мен байланысты пайдалану (бұдан әрі - РТЖБП) базаларының объектілері жанбайтын едені бар, отқа төзімділіктің II дәрежесінен төмен емес жеке тұрған немесе топтастырылған ғимараттарда орналасады. Топтастырылған ғимараттардағы технологиялық жабдықтар үй-жай өзге үй-жайлардан жанбайтын қабырғалармен немесе кемінде 0,25 сағат шегіндегі отқа төзімді қоршаумен бөлінеді және сыртқа шығатын жеке есігі болады.

24. Қонуды қамтамасыз ететін объектілерді қоспағанда, қызмет көрсетуші персоналдың тұрақты қатысуынсыз жұмыс істейтін объектілер өрт болған жағдайда электрлік қоректену көздерін автоматты түрде ажырататын аппаратурамен жабдықталады.

25. РТЖБП базасы объектілеріндегі үй-жайларда қажетті температураны қамтамасыз ету үшін өрт қауіпсіздігінің мынадай талаптарын орындаған кезде өнеркәсіпте әзірленетін электр пештерін орнатуға рұқсат етіледі:

1) үй-жайда қажетті температураны автоматты түрде сақтауды қамтамасыз ететін (жылу температурасын реттеу автоматтары реттелгеннен кейін пломбаны ашпай оларды реттеуді еркін өзгерту мүмкіндігін болдырмау мақсатында пломбалануы тиіс) жабық жылыту элементтері бар электр пештері қолданылады;

2) электр пештері үй-жайдың ең салқын бөлігіне және жабдықтан кемінде 1 м қашықтықта орнатылады;

3) жанатын материалдардан жасалған едендер мен қабырғалар жылу оқшаулағыш және электр пеші (грелка) аралығы кемінде 15 см ауа қабатын қамтамасыз ете отырып, электр пеш (горелка) тұрған жерден кемінде қалыңдығы 10 миллиметр асбест картоны бойынша қаңылтырмен қоршалады және тығыздалады;

26. РТЖБП базасы объектілерінің қоршау периметрі бойынша ені 3 метрден кем емес өртке қарсы жолағы, жырту арқылы алшақталатын өсімдік жабыны жырту арқылы жабылады.

27. Ағаш мачтасы, фидер бағаналары мен кергіш зәкірлері орнатылған жер беті кемінде 1 метр радиуста қазылуы тиіс.

28. Объектілердегі жанатын материалдардан жасалған кабельдік арналар асбест картоны үстінен табақ қаңылтырмен қапталуы тиіс.

29. Ғимарат шатырының металл жабындысын, аппаратура корпусын, сымдардың, құбырдың металл қаптамаларын, электр қалқандарының корпусын, трансформаторларды, электр пештерін, өтпелі изолятордың бекіткіш болттары және басқа да стационарлық металл заттар қорғаныш жерге тұйықтағышпен қамтамасыз етіледі.

Ескерту. 29-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің м.а. 07.04.2023 № 229 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

30. Генераторлар мен монтаждау сымдары орауыштарын оқшаулау кедергісін кемінде жылына бір рет және жөндеуден кейін өлшеу жүргізіледі.

5-параграф. Арнайы көлікті сақтау, жөндеу және пайдалану орындарын ұстау тәртібі

31. Отынды құюшылар, отын цистерналары, бензин қотарушы станциялар, жылжымалы агрегаттар (сервисерлер), май құюшылар кедергісіз шығуды қамтамасыз ете отырып, ашық алаңдарда, шатыр астында немесе гараждардың оқшауланған үй-жайларында бөлек сақталады.

32. Оттегі өндіруші және оттегімен зарядтау станциялары басқа автомобильдерден бөлек орналастырылады.

33. Фекальды сұйықтықтарды, улы немесе инфекцияланған заттарды таситын автомобильдер, сондай-ақ газ отынмен жүретін автомобильдер топтар бойынша бөлек және басқа автомобильдерден жеке орналастырылады.

34. Жиырма бестен астам автомобильдер немесе арнайы көліктер жинақталған арнайы көлік қызметінде (бұдан әрі - арнайы көлік) өрт кезінде оларды эвакуациялау жағдайын жасау үшін арнайы көлік қызметінің бастығы арнайы көлік орналастырудың, эвакуациялау кезегі мен тәртібі жазылған жоспарды әзірлеп, бекітеді.

35. Арнайы көлікті орналастыру жоспарында сондай-ақ жүргізушілердің түнгі уақыттағы, демалыс, мереке күндеріндегі кезекшілік кестесі және оталдыру кілттерін сақтауды жүзеге асыру анықталады.

36. Арнайы көлік үй-жайын және ашық сақтау алаңын арнайы көлікті тез эвакуациялауға кедергі келтіруі мүмкін заттар мен жабдықтармен жабылуы рұқсат етілмейді.

37. Қызмет көрсетудің оннан астам бекеті немесе жиырма бестен астам автомобиль (немесе арнайы көлікті) сақтау көзделген үй-жайдың кемінде екі қақпасы болуы қажет.

38. Арнайы көлік тұратын орын он автомобильге бір арқан (штанга) есебімен тіркеме арқан және штангалармен қамтамасыз етіледі.

39. Гараждарда ұсталық, термиялық, пісіру, бояу, ағаш өңдеу жұмыстарын жүргізуге, сондай-ақ тез тұтанатын сұйықтықтарды пайдалана отырып, бөлшектер мен агрегаттарды жууға рұқсат етілмейді.

40. Арнайы көлікті тұраққа және жөндеуге арналған үй-жайларда, шатыр асты мен ашық алаңдарда:

1) арнайы көлікті нормадан асатын санда орналастыруға, олардың орналастыру схемасын бұзуға, автомобильдер, арнайы машиналар және ғимарат элементтері арасындағы қашықтықты кемітуге;

2) арнайы көлікті отын бақтары мен сыйымдылықтарының ашық қақпақтарымен, сондай-ақ жанармай ағып жатқанда сақтауға;

3) отынды ыдыста ұстауға және арнайы көлікті отынмен жабдықтауға;

- 4) тұрақ орындарында жүгі түсірілмеген автомобильді қалдыруға;
- 5) ыдысты тез тұтанатын және жанатын сұйықтықтың астында сақтауға;
- 6) шығатын қақпа мен жолды жабуға;

7) қозғалтқышты, жүйелерді, тораптар мен агрегаттарды ашық отпен (жалынмен, алаумен, дәнекерлегіш шаммен) қыздыруға, сондай-ақ техникалық байқаулар, жөндеу және басқа жұмыстарды жүргізу кезінде жарық түсіру үшін ашық от көздерін пайдалануға;

8) арнайы көлікте май сіңген сүрткіштер мен арнайы киімдерді қалдыруға;

9) от алдырылған арнайы көлікті қараусыз қалдыруға;

10) тиісті біліктілігі жоқ адамдарға техникалық қызмет көрсету мен арнайы көлікті жүргізуді тапсыруға рұқсат етілмейді.

41. Арнайы көлікке техникалық қызмет көрсету және жөндеу кезінде мыналарға:

1) алдын ала тазаламай және жарылыс қаупі бары-жоғы үшін алынған ауа сынамаларын талдаудың дұрыс екені туралы деректі білмей отын цистерналарында немесе резервуарларында қандай да бір жұмысты орындауға;

2) сенімді түрде жерге қоспай отын құйылған цистерналар немесе резервуарларға жөндеу жүргізуге;

3) жұмыс сұйықтықтары мен газдар босатып алмай технологиялық жабдықтарды бөлшектеуге кірісуге;

4) сыйымдылығы отынмен (газбен) толтырылған және маймен толтырылған картерлерді арнайы машиналарды жөндеуге рұқсат етілмейді (ТҚ-1 базалық шасси бактарында отын және қозғалтқыштардың картерлеріндегі май болса да рұқсат етіледі).

6-параграф. Авиаотынмен қамтамасыз ететін объектілерді ұстау және өртке қарсы қамтамасыз ету тәртібі

42. ЖЖМ қоймалары мен орталық май құю станцияларынан жалпы желідегі автомобиль жолдарына немесе қоймалардың кіреберіс жолдарына өрт сөндіру автомобильдеріне арналған кемінде екі жол жабдықталады.

43. Авиаотынмен қамтамасыз ету объектілерінің ғимараттары мен құрылыстары (металл резервуарларды қоспағанда) кемінде II дәрежелі отқа төзімді болуы тиіс.

44. Автокөлік техникасы қоймаларының аумағына ұшқын сөндіргішсіз кіруге рұқсат етілмейді.

45. ЖЖМ қоймаларының аумағы құрғақ шөптен, түскен жапырақтан, өндірістік қалдықтардан үнемі тазартылады. Төгілген мұнай өнімдері алып тасталады, ал май тамған жерлерге құм себіледі. Жазғы уақытта шөп шабылады және кеппеген күйінде қойма аумағынан тасып әкетіледі. Шабылған шөпті ЖЖМ қоймаларының аумағында кептіруге және сақтауға рұқсат етілмейді.

46. ЖЖМ қойма аумағының бос алаңдарында жалпақ жапырақты ағаш пен бұталар егуге, гүлзарлар жасауға рұқсат етіледі, бірақ резервуарлардың сыртқы жағынан

кемінде 5 метр қашық болуы тиіс. Қоймалар ағашты жерде орналастырылған кезде олардың айналасындағы аумақ тазартылады жапырақты тұқым радиусы 20 метр, қылқан жапырақты 50 метр және ені кемінде 2 метр минералдандырылған белдеумен көмкеріледі.

47. Авиаотынмен қамтамасыз ету объектілері аумағында ашық отты - алау жағуға, жарықтандыру үшін факелдер, сіріңкелер, шырақтар, керосин шамдарын пайдалануға рұқсат етілмейді.

48. Авиаотынмен қамтамасыз ететін аумақта, өндірістік ғимараттар мен құрылыстарда темекі тартуға рұқсат етілмейді.

49. Темекі шегуге су мен өрт сөндіргіш және урнамен жабдықталған арнайы бөлінген орындарда рұқсат етіледі. Темекі шегуге бөлінген орындарда белгілер мен жазулар ілінеді.

50. Оталғыш бу мен газ жинақталған аймақтарда жөндеу профилактикалық жұмыстар жүргізген кезде ұшқын шықпайтын аспаптар пайдаланылады. Жабдықтар мақта-мата шүберегімен сүртіледі, синтетикалық маталарды қолдануға рұқсат етілмейді.

51. Мұнай өнімдерінің буы мен газы бөлінетін үй-жайлар мен эстакадаларда жұмыс істейтін персоналға темір шеге немесе таға қағылған аяқ киіммен жүруіне рұқсат етілмейді.

52. ЖЖМ қоймасының ғимараттары мен құрылыстары және орталық май құю станциялары:

- 1) найзағайдың тікелей әсерінен;
- 2) найзағайдың екінші рет болуынан (электростатикалық және электромагниттік индукция);
- 3) жоғары әлеуетті қоқыстан;
- 4) статикалық электр пайда болуынан қорғалады.

53. ЖЖМ қоймалары құрылыс нормаларының талаптарына сәйкес сумен жабдықтау және өрт сөндіру жүйелерімен жабдықталады.

54. Әрқайсысының көлемі 5000 м аз резервуары бар қоймаларда өрт сөндіру автомобильдерімен және/немесе өртке қарсы сыйымдылықтардың мотопомпаларымен (резервуарлар немесе ашық жасанды және табиғи су айдындары) өртті сөндіру және суыту үшін су беруге рұқсат етіледі. Бұл ретте:

1) өртке қарсы сыйымдылықтардың көлемі (резервуарлардың немесе ашық су айдындарының) өрт сөндірудің есепті кезеңінде су шығынының нормасына сәйкес келуі тиіс;

2) өртке қарсы ашық су айдындарының көлемі судың ықтимал булануы немесе мұздың пайда болуын ескере отырып айқындалады;

3) өртке қарсы су қоймалары өрт автомобильдеріне арналған бос кірме жолдармен жабдықталады және ұсталады;

4) өртке қарсы сыйымдылықтардың саны (су қоймасының, резервуарлардың) екіден кем болмауы тиіс, әр сыйымдылықта өрт сөндіруге арналған су көлемінің жартысы сақталуы тиіс;

5) өртке қарсы сыйымдылықтарда судың қол сұғылмайтын қорын қалпына келтіру уақыты оны өртте пайдаланғаннан кейін тоқсан алты сағаттан аспауға тиіс.

55. ЖЖМ қоймаларында және автоматтандырылған ЖЖМ-де диаметрі кемінде 200 миллиметр өртке қарсы су құбыры орналастырылады.

56. ЖЖМ қоймаларында және орталық май құю станцияларында ауа-механикалық көбікпен өрт сөндіру көзделеді. Өртті сөндіру үшін стационарлық автоматтандырылған өрт сөндіргіштерді, стационарлық автоматты емес өрт сөндіргіштерді және жылжымалы өрт сөндіргіштерді орнату көзделеді.

57. Өрт сөндіру қондырғыларын қолдану, сондай-ақ оларды тексеру кезеңділігі мен рәсімдері осы Қағидалардың 8-тармағында көрсетілген нұсқаулық-әдістемелік құралдарда реттеледі.

58. Қоймалар аумақтарында өрт кезінде резервуарларды суытудан суды қабылдау үшін пайдаланылатын өндірістік немесе өндірістік - жауын кәріздері көзделеді.

59. Резервуар паркінің шұңқырлы алаңдарындағы жауын қабылдағыштар қоршау білігін немесе парктің сыртқы қоршауынан (шұңқырлауынан) тыс тұрған орындарды әрекетке келтіретін бекіту құрылғыларымен (жапқыштармен, сырғытпалармен) жабдықталады.

60. Кәріз желілеріндегі құдықтарда:

1) 400 м арқылы кәріз магистральдық желісінде;

2) ғимараттардан шығару орындарында (сорғы станциялары, су төгу, зертханалар);

3) резервуарлық парк шұңқырлы алаңында - шұңқырлаудан (қоршаудан) тыс орналасқан жауын қабылдағыштардан шығу орындарында;

4) су құю құрылғылары (темір жол немесе автомобиль цистерналары үшін) алаңдарында орналасқан жауын қабылдағыштардан шығу орындарында;

5) кемінде 10 метр қашықтықта - мұнай ұстап қалғышқа дейін және кейін кәріз желілерінде биіктігі кемінде 0,25 метр гидравликалық бекіткіштер орнату көзделеді.

61. Кәріздің жалпы шығу орындарында орталық ұстап қалғыш орнатылады. Орталық ұстап қалғыштан өндірістік ғимаратқа, құрылыстар мен резервуарларға дейін қашықтық кемінде 30 метр, ал сорғы станциялары мен резервуарларға қызмет көрсететін станциялардағы ұстап қалғыштар 10 метр болуы тиіс. Барлық құрылғылар өртке төзімді материалдардан жасалады.

62. Қосымша су тоқтату арығын пайдалану кезінде:

1) бөлініп алынған мұнай өнімдерінің жалпы қабатының түзілуіне жол берілмейді;

2) жиналып қалған қождардың мөлшеріне қатысты арықтарды тазарту жүргізіледі.

63. ЖЖМ және орталық май құю станцияларында орталықтандырылған жылумен жабдықтау көзделеді.

64. Ғимараттар мен құрылыстарды жылыту мен желдету үшін жылутасығыш ретінде температурасы 130⁰С-тан аспайтын ыстық су қолданылады.

7-параграф. Өрт сөндірудің бастапқы құралдарымен қамтамасыз ету тәртібі

65. Өрт-құтқару жасақтары Әуеайлақтардың (тікұшақ айлақтарының) пайдалануға жарамдылық нормаларында көзделген өрт-құтқару техникасымен, өрт сөндіру құрамдарымен, арнайы авариялық-құтқару жарақтарымен жарақтандырылады.

Ескерту. 65-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің м.а. 07.04.2023 № 229 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

66. Азаматтық авиация ұйымдарында әуеайлақтың санатына қарай талап етілетін өртке қарсы қорғау деңгейі бойынша өрт машиналарының тактикалық-техникалық сипаттамаларына сәйкес жеке құрамның толық қарулы жасағына ие авиациялық оқиға орнына өрт көлігі құралдарында бір уақытта жеткізілетін өрт сөндіру құрамының нормативтік қоры құрылады.

Әуеайлақтарды талап етілетін өртке қарсы қорғау деңгейі бойынша санаттау азаматтық авиация Әуеайлақтардың (тікұшақ айлақтарының) пайдалануға жарамдылығы нормаларымен жүзеге асыру белгіленеді.

Ескерту. 66-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің м.а. 07.04.2023 № 229 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

67. Азаматтық авиация ұйымдарының барлық өндірістік қоймалық, көмекші және әкімшілік ғимараттары мен құрылыстары, сондай-ақ жекелеген үй-жайлары мен технологиялық қондырғылар бастапқы өрт сөндіру құралдарымен "Өрт қауіпсіздігі қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрінің 2022 жылғы 21 ақпандағы № 55 бұйрығымен (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 26867 болып тіркелген) қарастырылған бастапқы өрт сөндіру құралдарының қажетті ең аз тізбесіне сәйкес қамтамасыз етіледі.

Ескерту. 67-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің м.а. 07.04.2023 № 229 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

68. Азаматтық авиация ұйымдарының өндірістік және қоймалық ғимараттары мен құрылыстарында және аумақтарында өрт сөндірудің бастапқы құралдарының жиынтығы бар арнайы өрт қалқандары орнатылады. Өрт қалқандары мүмкіндігінше үй-жайдан шығу орындарына жақын, көрінетін және оңай қол жететін орындарда орнатылады. Ұйымдардың аумақтарындағы бір қалқан 5000 м² алаңға есебімен өрт қалқандарымен қамтамасыз етіледі.

69. Өрт сөндіру құралдарын айқындау кезінде жанатын заттардың физикалық-химиялық және өрт қаупі бар қасиеттері, олардың өрт сөндіргіш құралдарына қатынасы, сондай-ақ өндірістік үй-жай алаңдары, ашық алаңдар мен қондырғылар есепке алынады.

Қазақстан Республикасы
Азаматтық авиациясындағы
өрт қауіпсіздігі
қағидаларына
1-қосымша

Азаматтық авиация ұйымдарындағы өрт-техникалық комиссиялары туралы ереже

Ескерту. Қосымша алып тасталды – ҚР Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің м.а. 07.04.2023 № 229 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

© 2012. Қазақстан Республикасы Әділет министрілігінің «Қазақстан Республикасының Заңнама және құқықтық ақпарат институты» ШЖҚ РМК